

Til beslutningsforslag nr. B 120. Betænkning afgivet af Det Politisk-Økonomiske Udvalg den 4. maj 2000

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om en revaluering af kronen

[af Frank Dahlgaard (UP)]

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til økonomiministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Udvalgets spørgsmål til økonomiministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag 1 til denne betænkning.

En oversigt over beslutningsforslagets bilag er optrykt som bilag 2 til denne betænkning.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Enhedslistens medlem) beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Et mindretal inden for flertallet (Dansk Folkepartis medlem af udvalget) støtter ikke på nuværende tidspunkt det fremsatte beslutningsforslag. Men Dansk Folkeparti har stor forståelse for den tankegang, der ligger bag forslaget. Kronen er i takt med den mindske værdi for euroen raslet nedad med de meget kortsigtede fordele og markante langsigtede ulemper, dette medfører.

Risikoen for øget inflation og dermed stigende renter gør det derfor naturligt at diskutere mulige ændringer.

Dansk Folkeparti anser et nej til euroen den 28. september 2000 for helt afgørende for Danmarks fremtidige selvstændighed, og et nej vil være et klart signal om, at Danmark vil føre sin selvstændige politik og vil føre en politik, der vil forsvare landets valuta.

På denne baggrund vil Dansk Folkeparti bestemt ikke udelukke fremtidig støtte til et forslag lig B 120.

Et andet mindretal inden for flertallet (Frihed 2000's medlem af udvalget) finder, at dansk valutapolitik bedst føres i Nationalbanken. Det er derfor ikke et anliggende, Folketinget bør blande sig i.

Et *mindretal* (Enhedslistens medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling til beslutningsforslaget ved 2. (sidste) behandling.

Per Kaalund (S) Pernille Blach Hansen (S) Lissa Mathiasen (S) Jeppe Kofod (S)

Ingrid Rasmussen (S) Jes Lunde (SF) Mimi Jakobsen (CD) Morten Helveg Petersen (RV)

Frank Aaen (EL) Rikke Hvilshøj (V) Anders Fogh Rasmussen (V) Pia Larsen (V) Ulla Tørnæs (V)

Pia Christmas-Møller (KF) fmd. Brian Mikkelsen (KF) Pia Kjærsgaard (DF)

Kirsten Jacobsen (FRI) nfmd.

Kristeligt Folkeparti havde ikke medlemmer i udvalget.

Udvalgets spørgsmål til økonomiministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål og svar er optrykt efter ønske fra Frank Dahlgaard (UP).

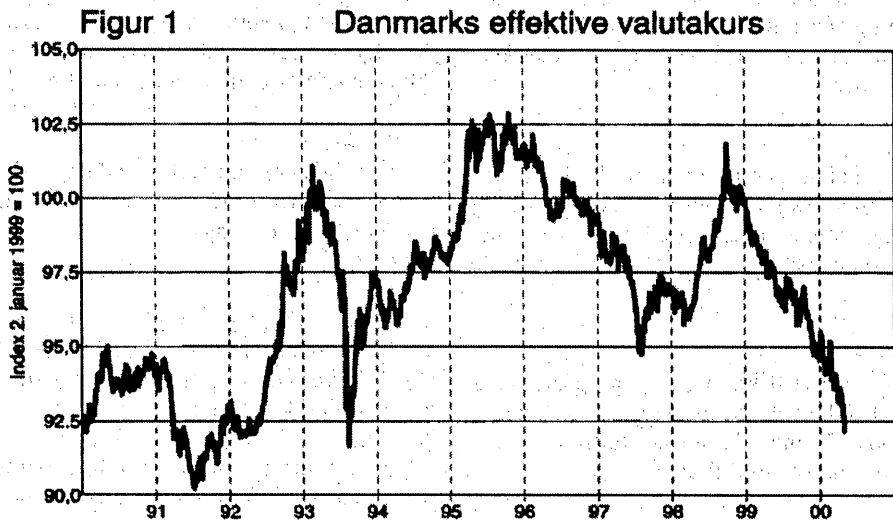
vetid (perioden fra 1. januar 1999 til 1. maj 2000)?

Spørgsmål 1

Kan ministeren bekræfte, at Nationalbankens indeks for den effektive kronkurs er faldet yderligere siden beslutningsforslagets fremsættelse, således at der nu kan konstateres et fald i kronkursindekset på næsten 8 pct. i euroens le-

Svar

I figur 1 er vist udviklingen i kronens effektive valutakurs i perioden 1990 frem til den 2. maj 2000. Som det ses, har der været et fald i den effektive valutakurs siden den 1. januar 1999.

Spørgsmål 2

Kan ministeren bekræfte, at faldet i den danske kronkurs på næsten 8 pct. siden 1. januar 1999 svarer til en utilsigtet og glidende devaluering af kronen med de kortsigtede fordele og langsigtede ulemper, dette indebærer?

Svar

Faldet i den effektive valutakurs er ikke det samme som en devaluering af kronen over for euroen. En devaluering af kronen over for euroen vil skabe usikkerhed om den fremtidige kronkurs over for euro. Valutakursen er således ikke et håndtag, der uden risiko kan drejes på. Hvis der devalueres, vil tilliden til dansk fastkurspolitik blive udhulet. Det fører til, at kronen kan blive udsat for spekulative angreb, ligesom

det kan føre til stigende renter. Det vil virke destabiliserende på dansk økonomi.

Når kronen følger euroen, vil et kursfald i euroen og dermed et kursfald i den effektive kronkurs ikke skabe usikkerhed om dansk fastkurspolitik. Følgelig vil der ikke opstå spekulation mod kronen, og rentespændet til euroområdet vil ikke blive påvirket.

Danmark fører fastkurspolitik over for euroområdet, fordi euroområdet er prisstabil, har lav rente og er tæt forbundet med den danske økonomi. I forhold hertil er en fast handelsvægtet valutakurs nærmest at karakterisere som en flydende valutakurs. Desuden indebærer Danmarks aftale med ECB og eurolandene, ERM II-aftalen, at Nationalbanken kan få hjælp af ECB til at stabilisere kronen over for euroen - ikke over for en handelsvægtet kurv af valutaer.

En valutakurspolitik, der bygger på en fast kronekurs over for en handelsvægtet kurv af valutaer giver ikke de fordele, som en fastkurspolitik over for euroområdet giver - nemlig at Danmark importerer stabile priser fra euroområdet og lave renter. Erfaringerne fra de lande, der har en såkaldt fast handelsvægtet valutakurs er, at tilliden til en sådan ordning sjældent er særlig stor, jf. f.eks. Sveriges situation i 1980'erne. Sådanne valutaarrangementer ender ofte med valutaespekulation og høje renter.

Spørgsmål 3

Kan ministeren bekræfte, at en bankøkonom fra den internationale investeringsbank Solomon-Smith-Barney forudsiger muligheden af en opskrivning af kronen i tilfælde af et nej til euroen den 28. september (jf. dagbladet Børsen den 1. maj 2000)?

Svar

Jeg er bekendt med artiklen. Andre bankøkonomere vurderer situationen i tilfælde af et nej den 28. september anderledes. Regeringens mål er at fastholde fastkurspolitikken - også i tilfælde af et nej.

Spørgsmål 4

Kan ministeren bekræfte, at den danske fastkurspolitik ikke ødelægges ved at foretage en mindre opskrivning af kronen i forhold til den nuværende euro-central-kurs.

Svar

Danmarks erfaringer med fastkurspolitik er gode. Regeringens politik vil derfor fortsat være fastkurspolitik, hvor kronen stabiliseres over for euroen. Fastkurspolitik indebærer, at kronen ikke opskrives.

Ideen med en revaluering, er at den kan øge virksomhedernes omkostninger således, at der sker en dansk konkurrenceevneforværring, hvilket vil medvirke til at dæmpe væksten og dermed inflationen i Danmark. Der er to årsager til, hvorfor en revaluering i Danmark ikke er nødvendig.

Den første er, at reallønnen er tilstrækkelig fleksibel, så den i nogen tid har steget mere end i udlandet. Reallønnen behøver altså ikke blive hjulpet på vej af en revaluering. Derved virker den stigende realløn stabiliserende på dansk økonomi.

Den inflation, der kan ventes som følge af, at importpriserne og lønningerne stiger, behøver ikke blive begrænset via en revaluering. Dertil kan finanspolitikken også benyttes - akkurat som den har været anvendt tidligere. Det er regeringens opfattelse, at den førte finanspolitik er tilstrækkelig til at sikre en lav og stabil inflation. Inflationen ventes således i de kommende år at være i størrelsesorden 2 pct.

En revaluering betyder, at Danmark ikke fører fastkurspolitik. Det har taget 18 år at opbygge den troværdighed, der er om dansk fastkurspolitik i dag. Ved en revaluering er der risiko for, at der opstår forventninger om fremtidige devalueringer, hvilket vil føre til stigende renter og øget risiko for valutaespekulation.

Rapporten »Danmark og euroen« vises, at lande, der bruger valutakursinstrumentet aktivt, ikke opnår større økonomisk stabilitet.

Spørgsmål 5

Kan ministeren bekræfte, at en opskrivning af den danske krone vil påvirke renten herhjemme i nedadgående retning?

Svar

Nej, det kan ikke bekræftes. Der er risiko for, at renten stiger. Hvis vi i Danmark er villige til at revaluere, vil vi også være villige til at devaluere i fremtiden. Denne risiko betyder, at renten kan stige.

Kun hvis der opstår forventninger om fortsatte revalueringer i fremtiden, kan den nominelle rente falde. Sådanne forventninger kan typisk kun opstå, hvis vi har lavere inflation end i euroområdet over en længere årrække. Det har vi ikke haft i Danmark. Dernæst vil en lavere inflation ikke betyde en lavere realrente. Realrenten falder ikke selv om der kan skabes revaluering forventninger. Tværtimod vil den forøgede valutakursusikkerhed generelt betyde en øget risikopræmie på danske værdipapirer, hvorfor realrenten kan blive højere - alt sammen set i forhold til euroområdet.

Spørgsmål 6

Kan ministeren bekræfte, at alle betingelser for at gennemføre en mindre revaluering af kronen som foreslået i B 120 er til stede i dag?

Svar

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 1-5.

Bilag 2

Bilagsoversigt vedrørende B 120 i PØU

Bilagsnr.	Titel
1	<ul style="list-style-type: none"> • Meddelelse om åbning for spørgsmål
2	<ul style="list-style-type: none"> • Spm. 1 om ministeren kan bekræfte, at Nationalbankens indeks for den effektive kronekurs er faldet yderligere siden beslutningsforslagets fremsættelse, til økonomiministeren • Spm. 2 om ministeren kan bekræfte, at faldet i den danske kronekurs på næsten 8 procent siden 1. januar 1999 svarer til en utilsigtet og glidende devaluering af kronen med de kortsigtede fordele og langsigtede ulemper, dette indebærer, til økonomiministeren • Spm. 3 om ministeren kan bekræfte, at en bankøkonom fra den internationale investeringsbank Solomon-Smith-Barney forudser muligheden af en opskrivning af kronen i tilfælde af et nej til euroen, til økonomiministeren • Spm. 4 om ministeren kan bekræfte, at den danske fastkurspolitik ikke ødelægges ved at foretage en mindre opskrivning af kronen i forhold til den nuværende euro-central-kurs, til økonomiministeren • Spm. 5 om ministeren kan bekræfte, at en opskrivning af den danske krone vil påvirke renten herhjemme i nedadgående retning, til økonomiministeren • Spm. 6 om ministeren kan bekræfte, at alle betingelser for at gennemføre en mindre revaluering af kronen som foreslået i B 120 er til stede i dag, til økonomiministeren
3	<ul style="list-style-type: none"> • Udkast til betænkning
4	<ul style="list-style-type: none"> • Svar på spm. 1 om ministeren kan bekræfte, at Nationalbankens indeks for den effektive kronekurs er faldet yderligere siden beslutningsforslagets fremsættelse, til økonomiministeren • Svar på spm. 2 om ministeren kan bekræfte, at faldet i den danske kronekurs på næsten 8 procent siden 1. januar 1999 svarer til en utilsigtet og glidende devaluering af kronen med de kortsigtede fordele og langsigtede ulemper, dette indebærer, til økonomiministeren • Svar på spm. 3 om ministeren kan bekræfte, at en bankøkonom fra den internationale investeringsbank Solomon-Smith-Barney forudser muligheden af en opskrivning af kronen i tilfælde af et nej til euroen, til økonomiministeren • Svar på spm. 4 om ministeren kan bekræfte, at den danske fastkurspolitik ikke ødelægges ved at foretage en mindre opskrivning af kronen i forhold til den nuværende euro-central-kurs, til økonomiministeren • Svar på spm. 5 om ministeren kan bekræfte, at en opskrivning af den danske krone vil påvirke renten herhjemme i nedadgående retning, til økonomiministeren • Svar på spm. 6 om ministeren kan bekræfte, at alle betingelser for at gennemføre en mindre revaluering af kronen som foreslået i B 120 er til stede i dag, til økonomiministeren